

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวนักเรียนออทิสติก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย การปรับพฤติกรรมแบบช่วงเวลา ซึ่งใช้เวลาในการปรับพฤติกรรมออกเป็น 4 ระยะ โดยใช้ช่วงเวลาในการทดลอง 40 ช่วงเวลา เวลาในการปรับพฤติกรรม ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 (A_1) เป็นระยะที่ผู้สังเกตพฤติกรรมของผู้รับการทดลองในขณะที่ครูใช้หลักการปรับพฤติกรรมใช้เวลา 2 สัปดาห์

2. ระยะที่ 2 (B_1) เป็นระยะที่ผู้สังเกตบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการทดลองในขณะที่ครูใช้หลักการปรับพฤติกรรม คือ ผู้รับการทดลองจะได้รับการเสริมแรงต่อพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยได้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดขึ้นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และคุณภาพเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน ในขณะทดลองใช้เวลา 2 สัปดาห์

3. ระยะที่ 3 (A_2) เป็นระยะควบคุมการทดลอง กับไปใช้กระบวนการอย่าง ระยะที่ 1 (A_1) ใช้เวลา 2 สัปดาห์

4. ระยะที่ 4 (B_2) เป็นระยะกลับไปใช้กระบวนการอย่างระยะ (B_1) ใช้เวลา 2 สัปดาห์ หลังการทดลอง 8 สัปดาห์ แล้วทำการสังเกตพฤติกรรมหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบบันทึกพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมชุดเดิม

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังใช้วิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรของนักเรียนออทิสติกชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร

2. สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยโดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลอง

2. พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล หลังการเสริมด้วยเบียร์รูดกรจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจากก่อนการเสริมแรง

3. ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนออทิสติก ชาย-หญิง ซึ่งได้รับการตรวจวินิจฉัยและลงความเห็นจากแพทย์แล้วว่าเป็นเด็กออทิสติก ที่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 3 คนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนในขณะที่เรียนในวิชาภาษาไทย

นักเรียนออทิสติกคนที่ 1 เป็นนักเรียนชายอายุ 8 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนี้ ตีเพื่อน ทำลายสิ่งของของคนอื่น ทำเสียงดัง แย่งของจากเพื่อน

นักเรียนออทิสติกคนที่ 2 เป็นนักเรียนหญิงอายุ 8 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าวดังนี้ กรีดร้อง เสียงดัง แย่งของจากผู้อื่น ตีเพื่อน ขว้างปาสิ่งของ

นักเรียนออทิสติกคนที่ 3 เป็นนักเรียนหญิงอายุ 7 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าวดังนี้ แย่งของจากเพื่อน ตีเพื่อน ขว้างปาสิ่งของ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
2. ชุดการสังเกตแบบช่วงเวลาแบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา
3. ชุดการเสริมแรงด้วยเบียร์รูดกร

5. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขึ้นเตรียมการก่อนการทดลองใช้เวลาทั้งหมด 4 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 ดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1.1 สํารวจปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติก
- 1.2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว ปรากฏว่ามีนักเรียนออทิสติก จำนวน 3 คน มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 กำหนดเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในแต่ละชั่วโมงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี พุทธศักราช 2546 (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งแบ่งเป็นช่วงเวลาในการเรียนและการทำแบบฝึกหัด ครูสอนเนื้อหาเวลา 15 นาที ให้ทำแบบฝึกหัด 20 นาที เฉลยคำตอบ 10 นาที

1.4 ตำราตรวจตัวเสริมแรงโดยการสัมภาษณ์จากผู้ปกครองและใช้แบบสำรวจตัวเสริมแรงให้เรียงตามลำดับความต้องการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จึงนำตัวเสริมแรงมาพิจารณาคัดเลือกโดยถือเกณฑ์ตัวเสริมแรงของนักเรียนออทิสติกจะต้องจัดหาง่ายและราคาไม่แพง จึงนำมากำหนดเป็นอัตราการแลกเปลี่ยนกับเบี้ยอรรถกรตามความเหมาะสม

2. ขั้นตอนการทดลองในครั้งนี้เป็นกระบวนการลดพฤติกรรมก้าวร้าวและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนออทิสติก ใช้เวลา 8 สัปดาห์ จำนวนทั้งหมด 40 ครั้งๆ ละ 20 นาที ในช่วงเวลาการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย เป็นการทดลองแบบสลับกลับ ส่วนการสังเกต บันทึกและปรับพฤติกรรม ได้ทำการสังเกตอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2549 - 21 กุมภาพันธ์ 2550 แบ่งเป็น 4 ระยะ

6. สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังใช้วิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรของนักเรียนออทิสติกชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแตกต่างกันที่ระดับ .05 โดยหลังจากใช้วิธีเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรแล้วนักเรียนออทิสติกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าก่อนการเสริมแรง

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 โดยหลังใช้วิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรแล้วนักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง จากก่อนการเสริมแรง

7. อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติกโดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรขณะทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ปรัชญาผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนออทิสติกชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง หลังการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมากกว่าก่อนการเสริมแรง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต พบว่าการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต และคณะ. 2526 : 66-69)

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สุวิทย์ เกตรา พบว่าการเสริมแรงทางบวกด้วยเบียร์
 อรรถกรต่อพฤติกรรมการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ผลพบว่านักเรียนจะมีความเร็วและความถูกต้องในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่ม
 ที่ได้รับการเสริมแรงด้วยเบียร์อรรถกรซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำของ
 สกินเนอร์ คือ การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเพิ่มขึ้นอันเป็นผลมาจากอินทรีย์
 ที่ได้รับผลกรรมที่พึงพอใจหลังจากแสดงพฤติกรรมสิ่งที่อินทรีย์ได้รับแล้วเกิดความพึงพอใจแล้ว
 แสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 197) ในการทดลองครั้งนี้เด็กออทิสติก
 ทำแบบฝึกหัดได้คะแนนเพิ่มขึ้นหลังการเสริมแรงด้วยเบียร์อรรถกรในการทำแบบฝึกหัดวิชา
 คณิตศาสตร์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของจำนวนครั้งของช่วงเวลาของการสังเกตแต่ละครั้งของ
 พฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติก ในแต่ละระยะการทดลองเป็นรายบุคคลทั้ง 3
 คนพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติกทั้ง 3 คน พฤติกรรมก้าวร้าวลดลง
 ในระยะการให้การเสริมแรงด้วยเบียร์อรรถกร ซึ่งจะเห็นได้จากระดับของเส้นกราฟในระยะ 2 (B₁)
 ระยะ 4 (B₂) และจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การทำ
 แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยได้ถูกต้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติกกลุ่ม
 ตัวอย่าง ในแต่ละระยะการทดลองเป็นรายบุคคลทั้ง 3 คน พบว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือเมื่อ
 เด็กออทิสติกทั้ง 3 คน มีคะแนนความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น จำนวน
 ครั้งของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติก 3 คนลดลงซึ่งจะเห็นการ
 เปลี่ยนแปลง อย่างมีความสัมพันธ์กันจากระดับเส้นกราฟที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละระยะการทดลอง
 ในระยะที่ 2 (B₁) และระยะที่ 4 (B₂) ซึ่งเป็นระยะการให้การเสริมแรงด้วยเบียร์อรรถกร
 ส่วนเส้นกราฟที่แสดงค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย
 ของนักเรียน ออทิสติกทั้ง 3 คน อยู่ในระดับสูง ส่วนเส้นกราฟที่แสดงค่าร้อยละของจำนวน
 ครั้งของช่วงเวลาของพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติก อยู่ในระดับต่ำระยะที่ 1
 (A₁) และระยะที่ 3 (A₂) ซึ่งเป็นระยะหยุดให้การเสริมแรงด้วยเบียร์อรรถกร เส้นกราฟที่แสดง
 ถึงค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่
 เส้นกราฟที่แสดงค่าร้อยละของคะแนนความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยของ
 นักเรียนออทิสติกทั้ง 3 คน กลับอยู่ในระดับสูง จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงพฤติกรรมทำ
 แบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยได้ถูกต้องเพิ่มขึ้นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการลดพฤติกรรม
 ก้าวร้าวในชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติก

มีความสามารถต่างกันควรเลือกให้การเสริมแรงทางบวกในจังหวะหรือเวลาที่แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม อีกทั้ง แคซดิน (Kazdin, 1982 : 106) ได้เสนอหลักการให้การเสริมแรงทางบวกแก่เด็กว่า ตัวเสริมแรงจะมีคุณภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความพอใจของเด็กว่าสามารถรับรู้เงื่อนไขได้มากน้อยเพียงใด ถ้าเด็กได้รับรู้เงื่อนไขได้มากน้อยเพียงใด ถ้าเด็กรับรู้เงื่อนไขได้มากจะทำให้ตัวเสริมแรงมีประสิทธิผลมากในการเสริมสร้างพฤติกรรมเป้าหมาย และมีผลทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นสม่ำเสมอ ส่วนคาลิช (Kalish, 1981 : 61-72) เชื่อว่าพื้นฐานทางการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับรางวัลที่ให้ทันทีจะมีแนวโน้มให้นักเรียนเรียนรู้และทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ซึ่งจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกในระยะที่ 1 (A_1) เกิดพฤติกรรมเป็นไปตามธรรมชาติของนักเรียนออทิสติกส่วนในระยะที่ 2 (B_1) หลังการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกรพบว่าการพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกลดลงสอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบออบเพอเรนคอนดิชันนิง (Operant Conditioning) ซึ่งเชื่อว่าการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมานั้นขึ้นอยู่กับ การปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมส่วนในระยะที่ 3 (A_2) ซึ่งเป็นการหยุดให้การเสริมแรงด้วยเบียร์รถกร สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2539 : 139) กล่าวว่า การใช้การหยุดยั้งในระยะที่ 3 จะทำให้การกระทำที่กระทำอยู่เพิ่มสูงขึ้น โดยพฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงไปในทางรุนแรงขึ้น ส่วนในระยะที่ 4 (B_2) กลับมาใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกรอีกครั้งพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับระยะที่ 3 (A_2) ทั้งนี้เป็นเพราะเด็กทั้ง 3 คนได้รับเงื่อนไขการเรียนรู้มาแล้ว

ดังนั้นพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนออทิสติกทั้ง 3 คนตลอดเวลาของการทดลองพบว่า นักเรียนออทิสติกทั้ง 3 คนเรียนรู้เงื่อนไข และแสดงพฤติกรรมตั้งใจทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ได้ถูกต้องและเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีตลา ตูลเดมีย์ (2540) สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต พบว่าการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกรสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ (รจนา กาแก้ว, 2541 : 65) การใช้วิธีปรับพฤติกรรมควบคุมตนเองสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมได้ เช่น ธีระพัฒน์ชัย (2541 : 109-111) ได้ศึกษาพบว่าการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวโดยการเสริมแรงด้วยเบียร์รถกรในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ พฤติกรรมก้าวร้าวลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การเสริมแรงด้วยเบียร์รรถรนักเรียนออทิสติก ควรศึกษาพื้นฐานความสามารถของนักเรียนก่อนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขวิธีการเสริมแรงด้วยเบียร์รรถรให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในการใช้

2. การให้เบียร์รรถรกับนักเรียนออทิสติกควรให้เมื่อนักเรียนกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสมทันทีแต่เมื่อพฤติกรรมที่ไม่พึงเกิดขึ้นที่ครูกำหนดก็ไม่ให้เบียร์รรถรเช่นกัน

3. การนำวิธีการเสริมแรงด้วยเบียร์รรถรไปใช้ควรจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนวิธีการดังกล่าวก่อนจะนำไปใช้ในการปรับพฤติกรรมนักเรียนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อจะได้นำไปปรับใช้ปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเสริมแรงด้วยเบียร์รรถรนำมาปรับปรุงวิธีการให้ง่าย สะดวกต่อการใช้กับนักเรียนออทิสติกแล้ว ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ การเสริมแรงด้วยเบียร์รรถรกับการเสริมแรงด้านอื่น ๆ อีกเพื่อจะได้วิธีการที่เหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนออทิสติก

2. ควรมีการสำรวจการใช้แรงเสริมทางบวกชนิดต่าง ๆ กับนักเรียนออทิสติกกับการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวว่าการเสริมแรงทางบวกชนิดใดดีที่สุดและได้ผลมากน้อยเพียงใด

3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนซ้ำอีกครั้งเพื่อเปรียบเทียบว่าจะได้ผลเช่นเดียวกันหรือไม่

4. การปรับพฤติกรรมควรได้รับการปรับพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องจนพฤติกรรมนั้น ๆ ลดลงจริง ๆ